

nomi ¹⁵ nation du Sr Dimitracopoulo aux fonctions ¹⁶ de Gerousiaste.

¹⁷ Le fondé des pouvoirs de Mr Calloyreraky ¹⁸ a engagé le commissaire extraordinaire des ¹⁹ Cyclades Moreates de nommer d'autres négociants *f.1v* ¹ Grecs membres de la Commission mixte, mais ² Mr Calergi l'eut refusé jusqu'à nouvel ordre ³ parce que le Gouvernement lui a prescrit d' ⁴ envoyer toutes les affaires judiciaires devant les tribunaux de l'Etat.

⁵ Le Ministère Impérial ne m'a encore ⁶ transmis aucun ordre sur l'étendue de la ⁷ juridiction à laquelle devront être soumis les sujets Russes dans ce Pays, et les relations ⁸ ne pourront être déterminées qu'à la suite des ⁹ Conventions qui seront conclues inséparément.

¹⁰ Quant au cas présent il est à observer ¹¹ que comme la réclamation du Sr Calloyeraky ¹² est antérieure à l'institution de Tribunaux ¹³ celle-ci ne saurait par un effet rétroactif ¹⁴ annuler la décision première du Gou^v ¹⁵ vernement. Je dois donc Vous prier, ¹⁶ Monsieur, de vouloir bien intervenir ¹⁷ pour que les membres de la commis^s ¹⁸ sion mixte soient portés au nombre ¹⁹ complet et pour que l'affaire en ²⁰ question puisse être enfin jugée définitivement *f.2* ¹ et ² sans appel. Agréer, Monsieur, l'assurance de ma haute Considération.

Comte Panin

5ⁱ

f. 171

[ἀριθμὸς ἐξερχομ.] 500

[χρονο(λο)γία]

1829

Νοεμβρίου 12

Πρὸς τὸν Ἐξοχώτατον Κυβερνήτην τῆς Ἑλλάδος. |

Ἐξοχώτατε! |

Ἐχων πολλὰ ἀντικείμενα νὰ ὑποβάλω πρὸς τὴν Ὑ(μετέραν) Ἐ(ξοχότητα) σπεύδω νὰ τὴν ² ὑποβάλω·-

.....
f. 173

i. E.B.E., Υπουργεῖον Δικαίου, Κώδιξ Γ' 26, Πρωτόκολλον τῶν Ἐξερχομένων (ἔγγραφα 16.9.1829-10.2.1830).

5^{ον} i

Μὲ ἄκραν μου δυσαρέσκειαν χρεωστῶ νὰ ἐνασχολήσω τὴν Ὑ(μετέραν) Ε(ξοχότητα) καὶ ¹² εἰς ἄλλην τιναν ὑπόθεσιν· ἐπειδὴ δὲ περὶ ταύτης ἔκαμα ὑποριστὴν ἀναφοράν, ¹³ παρακαλῶ τὴν Ὑ(μετέραν) Ε(ξοχότητα) νὰ τὴν ἀναγνώσῃ ὅλην πρὸς δικαιολογίαν μου.

176

⁵ Ἔπεται ἡ ἀναφορὰ περὶ ἧς ὁ λόγος εἰς τὸ ἀνωτέρω 4^{ον} ἄρθρον.- Ι

⁶ Μ' ἐζητήθη νὰ γνωμοδοτήσω περὶ τινος αἰτήσεως τοῦ Κ(υρί)ου Καλογεράκη. ἅπαι ¹⁷ τοῦντος ἐπιμόνως νὰ κριθῇ ἡ μετὰ τινος Κωνσταντίνου Γλυπιπῆ διαφορὰ τοῦ ἀπὸ ¹⁸ Ἐπιτροπῆν, καὶ ὅχι ἀπὸ τὰ συνήθη Δικαστήρια. Εἰς τὴν ὑπόθεσιν δὲ ταύτην, ἔδω ¹⁹ κε τελευταίαν ἀφορμὴν ἔγγραφόν τι τοῦ Κ(υρί)ου Πάνιν.- Ἀγνοῶ ἔπειτα τί καὶ πῶς ¹¹⁰ ἔγραψεν ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Γραμματεὺς τῆς Κυβερνήσεως. Ἐξεύρω ὅμως ὅτι ὁ Κό ¹¹¹ μης Κ(ύριος) Πάνιν, μετὰ τοῦ ὁποίου ἔλαβα τὴν τιμὴν νὰ συνομιλήσω, μ' ἔκαμε διαφόρους ¹¹² παρατηρήσεις, παραπονούμενος ὅτι ἐγὼ εἶχα συμβουλεύσει κακῶς τὴν Κυβέρνησιν. Ι

¹³ Ἐγὼ ἔγραψα μόνον πρὸς τὴν Κυβερνησίν μου ὡς Νομικός, κ' ὅχι ὡς Διπλωμάτης. ¹¹⁴ Ἐὰν ὁ Ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Γραμματεὺς, ὅστις γράφας πρὸς τὸν Κόμητα Πάνιν, ἀγνοῶν ¹¹⁵ τὴν ὕλην, ἠθέλησε νὰ μὲ προσάψῃ κατηγορίαν, κρίνω χρέος μου νὰ προσφέρω πρὸς ¹¹⁶ τὸν αὐτὸν Ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Γραμματέα τὰς ἀποκρίσεις μου εἰς ὅσας παρατηρήσεις ¹¹⁷ μ' ἔγιναν, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ὑπερασπίσῃ καὶ ἑαυτὸν καὶ τὴν Κυβέρνησιν. Ι

¹⁸ Τέσσαρες ὑπῆρξαν αἱ παρατηρήσεις Ι

¹⁹ Ἡ ¹⁷: «ὅτι ἐθεωροῦσεν ὡς ὑβριστικὴν τὴν πρὸς τὸν Κ(ύριον) Καλογεράκην ἔκφρασιν «αὐτὸς ¹²⁰ ἑαυτὸν αἰτιάσθω» διότι ἄφισε νὰ παρέλθῃ σχεδὸν εἰς ἐνιαυτὸς χωρὶς νὰ ἐπικαλεσθῇ ¹²¹ «τὴν παρὰ τῶν διαιτητῶν ἢ τῆς διωρισμένης Ἐπιτροπῆς τελείωσιν τῆς ὑποθέσεώς του, ὥστε ¹²² «ὁ περὶ τοῦ Δικαστικοῦ Ὁργανισμοῦ Νόμος, τὴν εὐρῆκεν ἐκκρεμῇ». Ι

²³ Ἐμπρώτοις δὲν ἐξετάζω ποσῶς ἂν εἰς τὸ Διπλωματικὸν ὕφος ἔχῃ καλῶς, ἢ ὅχι, τὸ «αὐ ¹²⁴ τὸς ἑαυτὸν αἰτιάσθω»· ὡς Νομικός ὅμως ἔχω τὴν τιμὴν νὰ τὸν παρατηρήσω ὅτι μετε ¹²⁵ χειρίσθην τοῦ Νόμου τὴν ἔκφρασιν, καὶ δὲν δύναμαι ποτὲ νὰ ἐρυθριάσω, μεταχειρισθεὶς ¹²⁶ νόμου τινὸς τὰς ἐκ-

ι. Βλ. τὴ συνοπτικὴν παρουσίαν τῶν λοιπῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα ἐκτίθενται στὸ υπόμνημα τῆς 12.11.1828, στὴ σημ. 17 τῆς μελέτης αὐτῆς.

φράσεις.- Δι' ὅλας τὰς παραδρομὰς ἢ ἐλλείψεις, ὅθεν προκύπτει ζημία ¹²⁷ ἀπό τινος ἀμέλειαν, ὅλοι οἱ νόμοι φωνάζουν «αὐτὸς ἑαυτὸν αἰτιάσθω». Τὴν αὐτὴν ταύτην ¹²⁸ φωνὴν ἐξέπεμψε πρὸ τῶν νόμων αὐτὸς ὁ ὀρθὸς λόγος, ὁ πρὸ τῶν νόμων ὑπάρξας. |

²⁹ Ἐὰν δ' ὁ Κ(ύριος) Καλογεράκης δὲν ὑποφέρῃ ν' ἀκούσῃ ὅτι ἡμέλησε κ' θεωρεῖ τὴν ἔκφρασιν ¹³⁰ ὡς τρόπον τραχύν, δὲν ἀρμόζει εἰς ἐμὲ νὰ προσθέσω τι περισσότερον, καθότι ἐγὼ ἐπιφορ ¹³¹ τίσθην ν' ἀντιθέσω μόνον τὸν ὀρθὸν λόγον εἰς τὰ εὖλογα. Ὁφείλω δὲ νὰ παρατηρήσω ¹³² ὅτι ὁ Κ(ύριος) Καλογεράκης χρεωστεῖ νὰ γνωρίσῃ τὴν ἐπιείκειαν τῆς Γραμματείας, καθότι ἡ Κυβέρ ¹³³ νησις δὲν δύναται νὰ λησμονήσῃ ὅτι ἀφ' οὗ ἡ Ἐπιτροπὴ

³⁴ ἐδιορίσθη ὁ Κ(ύριος) Καλλέργης ἐμπό ¹³⁵ δισε τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Γλυπιπῆ, καὶ ἔπειτα αἰτήσας ἄδειαν εἴκοσι ἡμερῶν, ἀνεχώρησε, ¹³⁶ καὶ δὲν ἐπέστρεψε πλέον· διὰ τὸ ὁποῖον κατ' αἵτησιν τοῦ ἀντιδίκου τοῦ ἔγραψεν ἡ Γενικὴ |

f. 177 ¹ Γραμματεία πρὸς τὸν Κόμητα Βο(ύ)λγαρην ὡς ἐφεξῆς· |

² «Ἡ διορισθεῖσα Ἐπιτροπὴ εἶχεν ἤδη ἀρχίσει τὰς συνεδριάσεις της, ὅτε ὁ Κ(ύριος) Καλογε ³ ράκης ἐζήτησε κ' ἔλαβε τὴν ἄδειαν ν' ἀπέλθῃ εἰς Αἰγί- ναν διὰ ἰδιαιτέρας τοῦ ὑπο ⁴ θέσεις, ὑποσχεθεὶς νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Σύραν, τὸ πολὺ ἐντὸς εἴκοσιν ἡμερῶν· ἀλλὰ τεσσαράκοντα εἶχον παρέλθῃ μέχρι τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν αἱ ληφθεῖσαι Ἐπιστολαὶ ⁵ ἐγράφησαν, κ' ὁ Κ(ύριος) Καλογεράκης δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐπανακάμψῃ. Τοῦτο δὲ διηγείρε ⁶ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ τὰ παράπονα, καθυποβληθέντος ἐξ ὑπαρχῆς κατ' αἵτησιν τοῦ Κ(υρίου) Κα ⁷ λογεράκη, εἰς τὸ νὰ δώσῃ ἐγγύησιν πρὸς τὸν Ἐκτακτον Ἐπίτροπον ὅτι δὲν θέλει ἀναχω ⁸ ρήσει ἀπὸ τὴν Σύραν· βλέπων δὲ τώρα τὰ ἐμπορικά του συμφέροντα ζημιούμενα ⁹ καθ' ἐκάστην ἐξ αἰτίας αὐτῆς τῆς ἀργοπορίας, ἐξαιτεῖται ὥστε ὁ Κ(ύριος) Καλογεράκης, εὐ ¹⁰ ρισκόμενος ἤδη εἰς τὰς Π. Πάτρας, νὰ ὑποχρεωθῇ εἰς τὸ νὰ ἐπανέλθῃ τὸ συντομῶ ¹¹ τερον εἰς Σύραν, διὰ νὰ λάβωσι τέλος αἱ διαφοραὶ των. |

¹² Τὴν δικαίαν ταύτην αἵτησιν ἀποδεχθεὶς ὁ Ἐξοχώτατος Κυβερνήτης μὲ διέταξε νὰ Σᾶς ¹³ ὁμιλήσω, Κύριε Κόμη, περὶ αὐτῆς, καὶ νὰ Σᾶς παρακαλέσω νὰ εὐαρεστηθῆτε ν' ¹⁴ ἀναγκάσετε τὸν Κ(ύριον) Καλογεράκη, ἢ νὰ διορίσῃ ἀπὸ μέρους τοῦ Ἐπίτροπον εἰς Σύραν, ¹⁵ ἢ νὰ ὑπάγῃ μόνος του ἐκεῖ ὅσον τάχιστα· ἀλλέως δέ, πρέπει νὰ εἶναι βέβαιος ὅτι ¹⁶ περαιτέρω ἀργοπορία, δύναται νὰ νομιμοποιήσῃ τρόπον τινά, τοῦ ἀντιδίκου τοῦ τὰ ¹⁷ κινήματα, εἰς τὸ ν' ἀπαλλαχθῇ τῶν προτέρων του ὑποσχέσεων». |

¹⁸ Τὸ ἔγγραφον δὲ τοῦτο ἔμεινε χωρὶς ἀπάντησιν.- |

¹⁹ Ἡ 2 παρατήρησις εἶναι ὅτι «ἀφ' οὗ ἐδιορίσθη ἅπαξ Ἐπιτροπὴ τις διὰ νὰ κρίνῃ τὴν ²⁰ «ὑπόθεσιν, διὰ Διατάγματος, δὲν ἠδύνατο ποτὲ νὰ παύ- σῃ τὰς ἐργασίας της δι' ἄλλου ²¹ «νέου Διατάγματος, κ' μολονότι συμπε- ριλαμβάνοντος ἐν γένει ὅλον τὸν Δικαστικὸν Ὅρ ²² «γανισμόν, καθότι ὁ νέος νόμος δὲν ἔχει δύναμιν ὀπισθενεργόν·- ὅτι ἦτον ἐσφαλ ²³ «μένῃ ἀρχή, καὶ

«γνωστος καθ' ὅλον τὸν πολιτισμένον κόσμον, νὰ ἔχωσιν ὀπισθενερ¹²⁴ «γὸν δύνανται οἱ νόμοι οἱ κανονίζοντες τὴν διοίκησιν τοῦ δικαίου·- ὅτι καὶ αὐ¹²⁵ τὸς ἀκόμη ὁ Κ(ύριος) Βολκῶφ, Γραμματεὺς τοῦ Πρέσβεως Ῥιβωππιέρρου, σπουδάσας τὸ δίκαι¹²⁶ ον τὴν εὐρῆκεν ὡσαύτως ἐσφαλμένην». |

²⁷ Σέβομαι τὰ ὑψηλὰ φῶτα τοῦ Κ(υρίου) Βολκῶφ, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι σπουδάσας τὸ δί¹²⁸ καιον ἐποτίσθη ἀπὸ τὰ νάματα τῆς καθαρᾶς πηγῆς τῆς Φιλοσοφίας τοῦ δικαίου κ' τοῦ¹²⁹ Ῥωμαϊκοῦ δικαίου, τὸ ὁποῖον εἶναι αὐτὸς ὁ ὀρθὸς λόγος γραπτός. |

³⁰ Ἀς μὲ συγχωρηθῇ μολοντοῦτο ν' ἀντιτείνω ὅσον καὶ ἂν εἶναι ἀξιοσέβαστος ὁ εἰπών. ³¹ Ἀς λαλήσω πρῶτον μὲν κατὰ τὸν ὀρθὸν λόγον- δεύτερον κατὰ νόμον, κ' ἔπειτα ³² θέλω ἐξετάσει τὰς εἰδικὰς τῆς ὑποθέσεως περιστάσεις. |

³³ Οἱ νόμοι οἱ ἀφορῶντες τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον (interêt privé) διαφέρουν ³⁴ ἀπὸ τοὺς νόμους τοὺς ἀφορῶντας τὸ δημόσιον (d'ordre publique) |

³⁵ Ὁ νόμος ὅταν μὲν ἀφορᾷ τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον πρέπει νὰ σέβεται τ' ἀποκτη³⁶ μένα δικαιώματα, ἐκτὸς μόνον ἂν ἐπεξηγῇ ἄλλον προηγούμενον νόμον. |

f. 178 ¹ κ' ἐνταῦθα πάλιν ἐξαιροῦνται αἱ περιπτώσεις τῆς συνδιαλλαγῆς κ' τῆς ὀριστικῆς κρίσεως. |

² Ὅταν ὅμως ἀφορᾷ τὸ δημόσιον, συμπεριλαμβάνει κ' τὰς παρελθούσας καὶ τὰς μὴ ἐσβεμ³ μένας ὑποθέσεις. |

⁴ Χωρὶς δὲ νὰ ἐπεμβῶμεν εἰς λεπτομερεῖς διακρίσεις, ἄς περιορισθῶμεν εἰς τὸν νόμον ⁵ τὸν κανονίζοντα τὸν Δικαστικὸν Ὄργανισμόν. |

⁶ Ἐρωτῶ πρὸ πάντων, ὁ νόμος οὗτος ἀφορᾷ τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον; ἢ τὸ δημόσιον; ⁷ Κανεῖς βέβαια δὲν ἀρνεῖται ὅτι ἀφορᾷ τὸ δημόσιον, καὶ ὅτι ὁ τοιοῦτος νόμος συμ⁸ περιλαμβάνει τὸ γενικὸν συμφέρον (la Loi est d'ordre public). ⁹ Τὸ γενικὸν συμφέρον ὑπερισχύει πάντοτε κατὰ τοῦ ἀτομικοῦ, κ' τὸ ἄτομον ὑποχωρεῖ εἰς ¹⁰ τὴν ὁλότητα.- Διὰ τί ἡ Κυβέρνησις ἔκρινεν εὐλογον νὰ τροπολογήσῃ τὸν Δικα¹¹ στικὸν Ὄργανισμόν; διότι εὐρῆκε τὴν προτέραν διάταξιν ἐσφαλμένην, κ' ἐπιζήμιον. ¹² Δὲν εἶναι ἄτοπον νὰ εἴπη τις, ὅτι πᾶσαι αἱ ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις πρέπει νὰ κρίνωνται ¹³ κατὰ τὸν παλαιὸν Ὄργανισμόν; Ἡ Κυβέρνησις τότε ἤθελε διατηρεῖ δύο ὀργανισμούς, ¹⁴ τὸν μὲν κατηγορηθέντα ἐσφαλμένον διὰ τὰς ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις, τὸν δὲ νέον διὰ ¹⁵ τὰς προσφάτους (1) |

(1) Διαφέρει τὸ νὰ διατηρηθῶσι πλεονεκτήματα ὑπὲρ τῶν ἐκκρεμῶν ὑποθέσεων, ἀπὸ τὸ | νὰ διατηρηθῶσι τὰ αὐτὰ παλαιὰ Δικαστήρια, κ' ἡ αὐτὴ παλαιὰ Διαδικασία. |

Δύνανται νὰ ὑπάρξουν ἰδιαίτεροι λόγοι, διὰ νὰ γενῇ κάποια χάρις ὑπὲρ τῶν ἐκκρεμῶν | ὑποθέσεων, ἂν ὁ νέος νόμος δὲν βελτιώσῃ τὴν καταστασίν των· ὡς

¹⁶ Ποῖον δικαίωμα ἀποκτᾶ ὁ πολίτης, ὅταν ἡ Κυβέρνησις προσδιορίζῃ τὸν Δικαστι¹⁷ κὸν ὀργανισμόν; ἀποκτᾶ τὸ δικαίωμα, ὅτι ἡ Κυβέρνησις ὀφείλει νὰ τὸν διατηρῇ |

f. 179 ¹ ἕωσοῦ τελειώσῃ ἡ ὑπόθεσίς του; ὁ περὶ τοῦ Δικαστικοῦ ὀργανισμοῦ νόμος δὲν εἶ¹² ναι φύσεως δικαιοδοτικῆς (*investiva*) δὲν εἶναι σύμφωνον ἰδιωτικόν, ἢ διαθήκη. ¹³ Ποῖον δικαίωμα ποία ὑποχρέωσις πηγάζει ἐντεῦθεν; |

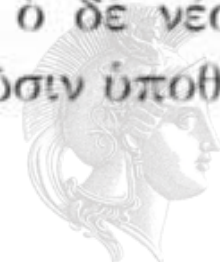
⁴ Συμπεραίνω λοιπὸν ὅτι, ὁ νέος Δικαστικὸς Ὀργανισμὸς εἶναι νόμος ἀφορῶν τὸ ¹⁵ δημόσιον· τὸ δημόσιον συμπεριλαμβάνει τὸ γενικὸν συμφέρον· ἐπομένως ὁ νέος Δικαστι¹⁶ κὸς Ὀργανισμὸς ἔχει ὀπισθενεργὸν δύναμιν, τουτέστιν ὑποτάσσει τὰς ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις. |

⁷ Ἄς λαλήσωμεν τώρα κατὰ νόμον.- |

⁸ Γνωρίζομεν ὅτι ὁ Πολιτισμένος κόσμος ἐπολιτεύθη διὰ τῶν Ῥωμαϊκῶν νόμων· εἰς τοὺς ¹⁹ πίνακας τούτους ὑπάρχει ὁ ὀρθὸς λόγος γραπτός. Τὸ φυσι-

π.χ. ἂν ὁ μὲν παλαιὸς νόμος ἐσυγχώρει τρεῖς βαθμοὺς δικαιοδοσίας, ὁ δὲ νέος δύο, κ' ἤθελε μεσολαβήσῃ | ἐν τῷ μεταξὺ μία μόνη ἔφεσις ἐκκρεμοῦς τινος ὑποθέσεως· αὕτη εἶναι ἡ περίπτωσις | καθ' ἣν ὁ νόμος δὲν ἔχει ὀπισθενεργὸν δύναμιν, ὥστε νὰ θεωρήσῃ ἐκλείψαν τὸ δι | καίωμα τῆς ἐφέσεως (διότι προ-ὑπῆρξαν δύο ἀποφάσεις) τουτέστι τελειωμένους τοὺς δύο βαθμοὺς | τῆς δικαιοδοσίας. Ἐρωτῶ ὅμως ποῦ στηρίζεται ἡ ἐξαίρεσις αὕτη; ἄρα εἰς ἀποκτημένον | δικαίωμα; Ὁ λόγος διὰ τὸν ὅποιον χαρίζεται ἡ νέα ἔφεσις, καὶ αἱ δύο προηγηθεῖ | σαι ἀποφάσεις θεωροῦνται ὡς μία, εἶναι ὅτι: ἐπειδὴ ὁ δικαζόμενος δύναται μέχρι τοῦ | τελευταίου βαθμοῦ τῆς δικαιοδοσίας νὰ θριαμβεύσῃ εἰς τὴν ὑποθεσίν του, δὲν εἶναι δυνατόν | νὰ τοῦ ἀφαιρεθῇ τὸ θάρρος ἐκεῖνο, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηριζόμενος, δὲν ἔπραξεν ἐνώπιον | τῶν δύο πρώτων Δικαστηρίων, ὅ,τι ἐπεφύλαξε νὰ πράξῃ ἐνώπιον τοῦ τρίτου. |

Ταυτὸν συμβαίνει, ὅταν διαδικαστικὸς τις νόμος ὑπαγορεύει διαφορετικὸν τύπον, ἀπὸ τὸν | ὅποιον ὑπαγορεύει ὁ παλαιὸς νόμος, ὡς πρὸς τὰς ἀποδείξεις διὰ τὰς δυσκολίας κ' τοὺς κινδύνους, τὰ ὅποια ἀπαντᾷ ὁ δικαζόμενος, ὀφείλων νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἀπόδειξιν, ὅ,τι ἤδη ἄπε | δείχθη μένει ἀποδεδειγμένον, οὐδὲ δύναται ν' ἀκυρωθῇ, καθότι δὲν εἶναι ἔλλειψις τοῦ ἀποδεικνύοντος | ὅτι ὁ νέος νόμος δὲν εἶχεν εἰσαχθῇ πρότερον, καθότι εἰς τὸν παλαιὸν νόμον θάρρῶν, ἐπα | ρουσίασε τὴν ἀποδειξίν του· καθότι τελευταῖον ἢ ἀπόδειξις τὸν ἐχορήγησε δικαίωμα | *f. 179* καὶ δικαίωμα ἀποκτημένον δὲν ἐξαλείφεται.- Ἀλλ' ὅλα ταῦτα ἐρρέθησαν ὑπὲρ τὸ | δέον, διότι ἐνταῦθα δὲν εἶναι λόγος ἂν ἡ κατάστασις τινὸς προκατάρξεως πρέπει νὰ | διαμαίνῃ ὡς εὐρίσκεται· ἀλλ' ἐὰν ὁ παλαιὸς Δικαστικὸς Ὀργανισμὸς πρέπει νὰ δια | τηρηθῇ διὰ νὰ τελειώσωσιν αἱ ἐκκρεμεῖς ὑποθέσεις, ὁ δὲ νέος νόμος νὰ περιορισθῇ | εἰς μόνους τὰς μελλούσας νὰ παρουσιασθῶσιν ὑποθέσεις. |

κὸν δίκαιον, τὸ ἀρχέτυπον ¹⁰ δίκαιον, καὶ τῶν Ἑθνῶν, τὸ Πολιτικὸν καὶ τὸ Ἐγκληματικόν, ὅλα στηρίζουν τοὺς ¹¹ κανόνας τῶν εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐκείνους Πίνακας· οὗτοι εἶναι ἡ καλλίστη πηγὴ ¹² τῶν Νομογράφων καὶ τῶν Νομοδιδασκάλων. Οἱ νόμοι οὗτοι ἐπεκράτησαν καὶ ἐπικρα ¹³ τοῦν ἀκόμη καθ' ὅλον τὸν πολιτισμένον Κόσμον· καθότι οἱ νέοι Κώδικες δὲν εἶναι ἄλλο, ¹⁴ εἰμὴ στοιχειώδεις κανόνες ἐπιεικείας, τῶν ὁποίων αἱ πηγαὶ ὑπάρχουν εἰς τὸ Ῥωμαῖ ¹⁵ κὸν δίκαιον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὀφείλει νὰ ἐξαντλῇ ὁ Νομοδιδάσκαλος, ὁ δικαστής, καὶ ὁ ¹⁶ Πολιτικός· μεταχειριζόμενος καὶ γὰρ μαρτυρίαν τινα, θέλει εἰπεῖ ὅτι εἶναι σύμφω ¹⁷ νος κατὰ τοῦτο ὁ Πορταλῆς, ὅστις ἐλάλησεν οὕτως, ὑποβάλλων εἰς ἐπικύρωσιν ¹⁸ τὸν περίφημον τοῦ Ναπολέοντος Κώδικα· «elles seraient mal entendues les ¹⁹ dispositions consignées dans ce code si on les envisageaient autrement ²⁰ que comme des Règles élémentaires d'équité dont t(ο)utes les ramifi ²¹ cations se trouvent dans le droit romain. c'est là, qui doit puiser ses ²² connaissances l'homme de loi, le Juge, le Magistrat, l'homme d'état. |

²³ Ἐμπρώτοις θέλω εἰπεῖ ὅτι ἀνήκει εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ παρατηρῇ τὸ κοινῇ ²⁴ συμφέρον, καὶ ὅτι ἡ Κυβέρνησις δὲν εἶναι ὑπόχρεως νὰ δίδῃ λόγον. |

²⁵ Δεύτερον ὅτι ὁ Νομοθέτης δύναται νὰ δώσῃ ὀπισθενεργὸν δύναμιν, ἀκόμη καὶ ²⁶ εἰς νόμον ἀφορῶντα τὸ ἰδιωτικὸν συμφέρον. Leges et constitutiones futuris cer ²⁷ tum est dare formam negotiis, non ad facta preterita revocavi.- οὗτος εἶναι ²⁸ ὁ κανὼν, πλὴν ὁ αὐτὸς νόμος ἐπιφέρει ἀμέσως, nisi nominatim et de pre ²⁹ terito tempore, et ad huc pendentibus negotiis cautum sit L.7.C. de legibus |

³⁰ Τρίτον. Ἰδ' ἔπειτα εἰς τοὺς L. 21. infin. cod. de sacros eccles «hoc obtinente ³¹ non solum in futuris negotiis, sed etiam in judiciis pendentibus» ἄλλο ³² εἰς τὸν νόμον 10. Cod. de natural. liberis λέγει ὁ Ἰουστινιανὸς εἰς τὴν Νεαράν 19- |

f. 180 ¹ in pref (usque "sicut nostra dicit lex"). |

² Πῶς; θεωρεῖται ἀπόλυτος· καὶ χωρὶς ἐξαίρεσιν ἡ ἀρχή; ὅτι ὁ νόμος δὲν ἔχει ὀπισθε ³ νεργὸν δύναμιν; εἶναι λάθος, καὶ ἰδοὺ αἱ θεμελιώδεις ἐξαιρέσεις· |

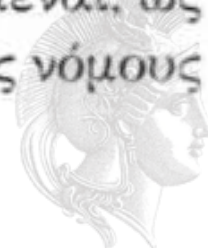
⁴ ἐν γένει. 1^{ov} Αἱ νεώτεραι ποινὰι μετριώτεραι οὔσαι, ἐφαρμόζονται εἰς τὰς ἐκ ⁵ κρεμείς ὑποθέσεις· |

⁶ 2^{ov} οἱ νόμοι οἱ ἐπεξηγοῦντες ἄλλους προηγουμένους, ἔχουν ὀπισθενεργὸν δύναμιν. arg. ⁷ l. 21 § P. qui test fac poss. L.37 L. 38 ff de legibus. |

⁸ 3^{ov} οἱ νόμοι, οἵτινες συγχωροῦντες ἀλλοίας πράξεις, ἤθελαν παρεισάξει ἀτοπίαν. ⁹ arg. l. in ambigua 19 ff de legibus. |

¹⁰ 4^{ov} Οἱ νόμοι οἱ ἐπιφέροντες νέαν ἐξαίρεσιν, ἢ ἀνακούφισιν, ὡς π.χ. ἂν νέος τις ¹¹ νόμος ἐλαττόνη τὸν χρηματικὸν τόκον, Σὲ λέγει ὁ νόμος 27- cod. de usuris (ut nullo | modo κτλ.) |

¹² 5^{ov} Οἱ νόμοι οἱ καταργοῦντες ἀγωγὰς ἀνηκούστου ἀρχῆς ἢ αἰσχροῦς, ἂν καὶ μὴ ¹³ ἀπηγορευμένα ἀπὸ κανένα νόμον, ἢ καὶ ῥητῶς συγχωρημένα, ὡς τὸ λέγουν οἱ Αὐτο ¹⁴ κράτορες, ὁ Ζήνων, καὶ ὁ Ἀναστάσιος· ἴδε τοὺς νόμους

8 κ' 9 Cod: de incestis et ¹⁵ inutil nuptiis, τοὺς κρίνοντας μηδὲν τοὺς γάμους More Egyptiorum, παρὰ ¹⁶ νομα τὰ τέκνα, ἂν καὶ γεννηθέντα ἐπὶ τῇ πίστει προϋπαρχόντων συγχωρητικῶν νόμων. |

¹⁷ 6^{ον} Εἶναι τέλος πάντων ἀξίωμα ὅτι καθ' ὅλα τὰ διατάγματα, τὰ ἐπιφέροντα ¹⁸ ὄφελος δημόσιον κ' γενικόν, οἱ νόμοι περιλαμβάνουν τὰς παρελθούσας κ' ἐκκρεμεῖς, ¹⁹ τουτέστι μὴ ἐσβεμμένας ὑποθέσεις, exempla sunt in Nov 19 Loccit in L: 21- ²⁰ Cod: de sacr: eccles. et L: 22 §: 1 cod. cod: tit, ἐξαιροῦνται αἱ συνδιαλλαγαὶ καὶ ²¹ αἱ ἀποφάσεις. |

²² Τεθέντος ὑπ' ὄψιν τοῦ κατόπτρου τούτου, ποῦ ἄρα κρύπτεται ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ²³ διδασκαλία, ἡ ὑποτιθεμένη ἀπόλυτος, καὶ χωρὶς ἐξαίρεσιν; |

²⁴ Ἄς προχωρήσωμεν περαιτέρω. |

²⁵ Ἄς ὑποθέσωμεν ὅτι ὑπάρχει εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ Δικαστικὸν σύστημα προσδιορίζο ²⁶ μενον κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον. Μόνος Νόμος, μόνον ἄρθρον, μόνος παράγραφος ²⁷ «Διὰ πᾶσαν ὑπόθεσιν, ὁ Κυβερνήτης διορίζει Ἐπιτροπὴν, ἣτις ἀκροάζεται, κ' ²⁸ κρίνει, ὀριστικῶς».- Τὸ δὲ νέον σύστημα νὰ προσδιορίσῃ σταθερὰ Δικὰ ²⁹ στήρια, καὶ νὰ παραχωρήσῃ διαφόρους βαθμοὺς δικαιοδοσίας, μὲ διαδικασίας. |

³⁰ Ποῖον εἶναι τότε τὸ καλῆτερον σύστημα; ποῖον τῶν δύο εἶναι ὀλιγώτερον αὐθαί ³¹ ρετον; ποῖον παρέχει εὐρυτέραν ὑπεράσπισιν, καὶ πλειοτέραν ἀσφάλειαν, ὡς πρὸς ³² τὴν ὠριμότητα τῆς ἐξετάσεως κ' τῆς ἀποφάσεως; μόνῃ ἢ ἐπίμονος ἀξίωσις δύναται νὰ ³³ προκρίνῃ τὸ πρῶτον. |

³⁴ Κατὰ τὴν συστηθεῖσαν λοιπὸν ἀρχὴν ὅτι οἱ νόμοι ἔχουσιν ὀπισθενεργὸν δύνα ³⁵ μιν, ὅταν ἐπιφέρουν ὠφέλειαν γενικὴν, ὁ περὶ τοῦ Δικαστικοῦ Ὁργανισμοῦ νό ³⁶ μος, κ' ἂν ἤθελεν ἐξ ὑποθέσεως εὐρεθῇ ὡς ἀφορῶν τὸ Ἰδιωτικὸν συμφέρον. |

f. 181 ¹ καὶ μὴ τὸ δημόσιον, ὅχι μόνον ποσῶς δὲν ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἀρχὴν αὐτήν, ἀλ ² λὰ καὶ κατ' αὐτὸν τὸν ὀρθὸν λόγον πρέπει νὰ ἔχῃ ὀπισθενεργὸν δύναμιν. |

³ Δὲν εἶναι λόγος ἐνταῦθα περὶ μόνῃς Διαδικασίας, ἀλλὰ πρόκειται νὰ παραδεχθῶ ⁴ μεν Δύο δικαστικούς Ὁργανισμοὺς ταυτοχρόνως ὑπάρχοντας· τουτέστι τὸν παλαιὸν ⁵ τύπον διὰ τὰς πρὸ καιροῦ παρουσθεῖσας ὑποθέσεις, καὶ τὸν νέον διὰ τὰς μελ ⁶ λούσας νὰ παρουσιασθοῦν. |

⁷ Ἀλλ' ἄς ἔμβωμεν εἰς τὰς μερικὰς τῆς ὑποθέσεως περιστάσεις.- |

⁸ Τὸ ἐν Τροιζῆνι Σύνταγμα ἀπαγορεύει εἰς τὴν Κυβέρνησιν τὸν διορισμὸν τῶν Ἐπιτρο ⁹ πῶν, καὶ διατάττει τὴν σύστασιν τῶν Δικαστηρίων· ὁ Κυβερνήτης δὲν εὐρῆκε συ ¹⁰ στημένα τὰ Δικαστήρια, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος περίπτωσιν, ¹¹ ἢ ἐσυμβούλευσε τοὺς διαιτητάς, ἢ ἐδιόρισεν Ἐπιτροπὴν, πάντα ἐκκλητήν. |

¹² Ἄν ἐσυμβούλευσε τοὺς διαιτητάς, καὶ τοὺς ἔκλεξαν οἱ διαφερόμενοι.

i. Καὶ διὰ τοῦτο διαγραμμένο post περίπτωσιν.

ἐν ἔχουν δικαστι ¹¹³ κὴν ἐξουσίαν κατὰ θέλησιν τῆς Κυβερνήσεως· καθότι οὔτε ἡδύνατο, οὔτε δύναται ἡ Κυ ¹¹⁴ βέρνησις νὰ ὑποχρεώσῃ ποτὲ κανένα, ἀλλὰ νὰ ὑποκύψῃ εἰς διαιτητάς· ἡ ἐδιόρισεν ¹¹⁵ τὴν Ἐπιτροπὴν, τὸ ὁποῖον ἐν ἡδύνατο νὰ πράξῃ· κ' πάλιν ἂν ἡδύνατο, δὲν ἤμπο ¹¹⁶ ροῦσεν μετὰ τὴν σύστασιν τῶν Δικαστηρίων νὰ ὑπεξαίρῃ τὸν πολίτην ἀπὸ τὴν ¹¹⁷ δικαιοδοσίαν τῶν Δικαστηρίων αὐτῶν. |

¹⁸ Ἐπειτα περὶ ποίας ὀπισθενεργοῦ δυνάμεως γίνεται λόγος; ἡ διαταγή ἡ διορίζου ¹¹⁹ σα Ἐπιτροπὴν τινα διὰ νὰ κρίνῃ ἀποκλειστικῶς δύο ἀναφερομένους εἶναι νόμος; ¹²⁰ Τάχα εἰς νόμος κατὰ τὸ Σύνταγμα, δὲν παύει μίαν διαταγὴν, κ' μάλιστα εἰδικήν; ¹²¹ Ἡμεῖς ἐνταῦθα δὲν ἔχομεν οὐδὲ τὸ ἀντικείμενον, διὰ νὰ δυνηθῶμεν νὰ συμπαραλάβῃ ¹²² βῶμεν κατὰ δύναμιν διαταγὴν μὲ ψήφισμα, διαταγὴν ἀφορῶσαν εἰδικήν περὶ ¹²³ πτωσιν μὲ ψήφισμα ἀφορῶν ἐν γένει τὸ Κράτος ὅλον.- |

²⁴ Ποία εἶναι ἡ δύναμις τῆς εἰδικῆς διαταγῆς ἐνώπιον τῆς ὁποίας νὰ σιωπήσῃ ¹²⁵ ἡ δύναμις τοῦ ψηφίσματος;- |

²⁶ Καὶ θέλει γενῆ λόγος ἀκόμη περὶ δυνάμεως ὀπισθενεργοῦ;- |

²⁷ 3^η Παρατήρησις.- |

²⁸ «Δύνασθε νὰ διίσχυρισθῆτε ὅτι αἱ μὲ τοὺς Τούρκους συνθῆκαι ὡς πρὸς τὴν δι ¹²⁹ «καιοδοσίαν τῶν Προξένων, καὶ τῶν ξένων ὑπηκόων δὲν εἶναι πλέον εὐαρμοστέαι· ¹³⁰ «ἀλλὰ δὲν δύνασθε νὰ εἴπετε ὅτι διόλου ἐξηλείφθησαν· καθότι ἰσχύουν μέχρις οὗ τρο ¹³¹ «πολογηθῶσιν. Ἐπομένως δυνάμεις τῶν μὴ ἐξηλειμμένων συνθηκῶν ὑποστηρίζω ¹³² «ὅτι μικτὴ Ἐπιτροπὴ δύναται νὰ κρίνῃ διαφορὰν τινα μεταξὺ ὑπηκόου Ῥώσου ¹³³ «καὶ Ἑλλήνου.- |

³⁴ Ἀποκρίνομαι- ὅτι: ἂν καὶ δὲν εἶναι τοῦ προκειμένου μου ν' ἀνατρέψω τοι ¹³⁵ αὐτὴν ἀξίωσιν, ἀμφιβάλλω μολοντοῦτο πολὺ περὶ τῆς βασιμότητος τῆς αὐτῆς γνώ ¹³⁶ μης, ἥτις εἶναι ἡ αὐτὴ μὲ τὴν τοῦ Κ(υρίου) Ῥουάν, ὁ ὁποῖος ἐπεκτείνει τὴν ἀξίωσιν |

f. 182 ¹ του, εἰς τρόπον ὥστε νὰ θέλῃ τὴν τοιαύτην δικαιοδοσίαν καὶ ἐπὶ τῆς λατινικῆς Ἐκ ¹² κλησίας, καὶ ἐπὶ τῶν κτημάτων, καὶ ἐπὶ τῶν κληρικῶν, καὶ ἐπὶ τῶν λαϊκῶν λατίνων (1). | ³ ἐγὼ ἐξ ἐναντίας φρονῶ ὅτι αἱ μετὰ τῆς Τουρκίας συνθῆκαι πλέον δὲν ὑπάρχουν. |

⁴ Διότι ὁ Κυριάρχης, μετὰ τοῦ ὁποίου αὐταὶ ἔγιναν, διωχθεῖς, πλέον δὲν ὑπάρχει. |

⁵ Διότι, ἐπειδὴ αἱ μετὰ τοῦ Σουλτάνου συνθῆκαι ἀφῆρεσαν διὰ τῆς παραχωρηθείσης δι ¹⁶ καιοδοσίας, μέρος τῶν ἐμφύτων δικαιωμάτων τῆς Κυριαρχίας του, ἤθελεν εἶσθαι ἄτοπον ¹⁷ νὰ ἐξακολουθῇ ἡ ὑπαρξίς τοῦ ἀποχωρισθέντος μέρους τῆς Κυριαρχίας του, ἀφ' οὗ ὁ Κυ ¹⁸ ριάρχης ἔπαυσε νὰ ὑπάρχῃ |

(1) Τοῦτο εἶναι σπινθὴρ ὀλέθρια οἰωνιζόμενος περὶ τῆς μελλούσης ἡσυχίας τῆς τ' ἐπικρατούσης καὶ τῆς ἀνεχομένης Ἐκκλησίας.

⁹ Τὸ οὕτω πῶς ἀποχωρισθὲν μέρος τῆς Κυριαρχίας συνυπάρχει μὲ τὴν καθ' αὐτὸ ¹⁰ Κυριαρχίαν· ἡ Κυριαρχία εἶναι φύσεως ἀδιαιρέτου· Imperium in imperio, ¹¹ εἶναι πρᾶγμα ὑπερφυές. |

¹² Τὸ παραχωρεῖν Κυριαρχίας μέρος εἶναι δικαίωμα πληρεστᾶτης κυριαρχίας· ὅταν ¹³ αὕτη παύῃ νὰ εἶναι πλήρης, συναποθνήσκει πᾶν διανεμηθὲν μέρος τῆς· καθότι τὸ μέ ¹⁴ ρος ὑπάρχει ζωογονούμενον παρ' ἐκείνης. |

¹⁵ Τοῦτο εἶναι γνωστὸν εἰς ὅλον τὸν Πολιτισμένον Κόσμον θέλω εἰπεῖ καγώ· ὅστις κα ¹⁶ τακτῇσιν ἡγεμονείαν ἢ Βασιλείαν, δὲν σέβεται τὰ δικαιώματα τοῦ μὴ ὑπάρχοντος πλέον Κυριάρχου (1).- |

¹⁷ Ὅφειλω πρὶν τελειώσω νὰ ὑποβάλω πρὸς τὴν Κυβέρνησίν μου τὰς δυναμένας νὰ ¹⁸ προκύψουν ζημίας ἐὰν παραχωρήσῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ὑπάρξεως τῶν συνθηκῶν ¹⁹ ἐκείνων, καὶ τὴν ἐν τοσοῦτῳ προσωρινὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν. |

²⁰ ^{1ον} Ὅτι τὰ ἄλλα ἔθνη δὲν σπουδάζουν ποσῶς νὰ ἐλαττώσουν τὴν ἐπίρροιν, τὴν ὁποῖ ²¹ αν χορηγοῦν εἰς αὐτὰ αἱ συνθήκαι ὅταν πραγματικῶς τὴν ἔχουν. |

²² ^{2ον} ὅτι διὰ νὰ μεταποιηθῇ τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον προσπαθοῦν νὰ εἰσάξουν, πρέπει ²³ ἡ Ἑλλάς νὰ λαλήσῃ· πτωχὴ ὅμως οὕσα καὶ ἀδύνατος δὲν θέλει εἰσακουσθῇ. Τὸ κα ²⁴ τέχειν διαφέρει τοῦ ἐπαναλαβεῖν. |

²⁵ ^{3ον} Ὅτι παραδεχθείσης τῆς ἀρχῆς ὅτι ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάρχουν, ἡ Κυβέρνησις ²⁶ ὑποχρεοῦται νὰ πληρώσῃ ὅχι ὀλίγας λείας, τὰς γενομένας εἰς πλοῖα οὐδέτερα, ²⁷ καθότι αἱ μετὰ τῆς Πόρτας συνθήκαι Δυναμεῶν τινων διαλαμβάνουν ὅτι ἡ Σημαία ²⁸ σκέπει τὸ φορτίον. |

f. 183 ¹ ^{4ον}· ὅτι ὑποχρεοῦται προσέτι ἡ Κυβέρνησις νὰ διατηρῇ διὰ τοὺς ξένους σύστημα ² Τελωνίου, ὅλως διόλου μικροτέρας ποσότητος, ἀπ' ὅσον πληρόνουν αὐτοὶ οἱ Ἕλληνες. Ἀς ³ ἐνθυμηθῇ ἡ Κυβέρνησις τὸ ἐπιχείρημα τοῦ Βαρόνου Δεσαινδενή διὰ νὰ πληρώνεται ⁴ τὸ Τελώνιον ἀπὸ τοὺς Γάλλους κατὰ τὰς ὁποίας ἔχει συνθήκας ἡ Γαλλία μετὰ τῆς ⁵ Πόρτας· ἐπιχείρημα τὸ ὁποῖον ἐπρόβαλεν ἐνθέρμως, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπεσιώπησε, καὶ ⁶ τὸ ὁποῖον θέλει ἀποκατασταθῇ δικαίωμα, ἐὰν παραδεχθῇ ἡ ἀρχὴ ὅτι αἱ μετὰ τῆς ⁷ Πόρτας συνθήκαι ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάρχουν. |

⁸ Ἐὰν δὲ μ' ἀντεῖπῃ κανεὶς, «ἀκόμη δὲν ἀνεγνωρίσθητε Κυριάρχαι τοῦ Τόπου», ἄς ἀπο ⁹ κριθοῦν ἀντ' ἐμοῦ ^{1ον} Αἰ περὶ οὐδετερότητος διακυρήξεις!.

(1) Ἐὰν ἡδυνάμην νὰ φέρω παράδειγμα ἀπὸ τοὺς πολιτικοὺς νόμους, περὶ τῆς Ἰσχύ ¹ ος κ' ἐκτάσεως τῆς κυριότητος τὸν N: 9- Cod: de Locato et conducto, ὅπου λέγει- | Emptore quidem fundi necesse non est stare colonum, cui prior dominus locavit - ἔτι τὸν N: 25. L: 1: P: cod. Tit.- Τοῦτο δὲ τὸ ἀξίωμα ἐκτείνεται εἰς ὅλους τοὺς μερι ¹ κοὺς διαδόχους ut intent. L. 32 ff Loc cond. L:120 f ult ff de legat. L: 59 §:1. ff de ulsufr.: et que mad- quis utat. |».

i. (sic).

διὰ τῶν ὁποίων ἀνεγνωρίσθη ¹¹⁰ ἡ Ἑλλάς ἐμπόλεμος δύναμις. Τὸ νομίμως ἐπιχειρεῖν πόλεμον δὲν ἀνήκει, εἰ μὴ εἰς Κυ ¹¹¹ ριάρχας· τὸ δικαίωμα τοῦ πολεμεῖν εἶναι συνέπεια τῆς Κυριαρχίας. |

¹² 2^{ov} ἡ ἐνέργεια τοῦ δικαιώματος τῆς κατασχέσεως οὐδετέρων Πλοίων μ' ἐχθρικὴν ἰ ¹¹³ διοκτησίαν, δικαίωμα τὸ ὁποῖον αἱ ξέναι θαλάσσαι Δυνάμεις ὄχι μόνον δὲν μᾶς ἐμπό ¹¹⁴ δισαν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐσεβάσθησαν. |

¹⁵ Διὰ τί δὲ κ' ἐκεῖναι δὲν ἀντέτειναν τὰς μετὰ τοῦ Σουλτάνου συνθήκας διαλαμβανού ¹¹⁶ σας ὅτι ἡ σημαία σκέπει τὸ φορτίον; |

¹⁷ 3^{ov} Ἀνεγνωρίσθη ἡ Κυβέρνησις· τὸ καθιστᾶν Κυβέρνησιν δὲν ἀνήκει εἰ μὴ εἰς τὸν Κυ ¹¹⁸ ριάρχην. Δὲν ἀνταποκρίνονται μὲ τὴν Κυβέρνησιν ταύτην τὰ Κυριώτερα τῆς Εὐρώπης ¹¹⁹ Κράτη.- -4^{ov} Μᾶς ἔπεμψαν Ἀντιπρέσβεις. Ἡ Ἑλλάς ἄρα δὲν εἶναι πλέον Ἐπαρχία ¹²⁰ Τουρκική.- 5^{ov} Τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως καὶ ὄχι τοῦ Σουλτάνου ἡ ἐπικύρω ¹²¹ σις ἀπαιτεῖται εἰς τὸν διορισμὸν τῶν Προξένων.- 6^{ov} Γίνονται μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς ¹²² Κυβερνήσεως σύμφωνα περὶ βοηθημάτων· ἄρα ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἔχει τὴν ¹²³ ἱκανότητα νὰ συμφωνῇ νὰ δανείζεται, καὶ νὰ βάλλῃ εἰς ὑποθήκην· ὅστις δὲν εἶναι ¹²⁴ κτήτωρ, δύναται νὰ βάλλῃ εἰς ὑποθήκην τ' ἀλλότρια; |

²⁵ Ἡ Ἑλληνικὴ ἄρα Κυριαρχία ὑπάρχει ὄχι μόνον κατὰ πρᾶγμα, ἀλλὰ καὶ κατὰ ¹²⁶ δίκαιον. |

²⁷ Μ' ἐπαρατηρήθη ὅτι τὸ Πρωτόκολλον τῆς 22- Μαρτίου 1829- μεταβάλλει τὴν κατὰ ¹²⁸ στασιν τῆς Ἑλλάδος. Διαφέρει ὅμως τὸ ὅτι ἡ Ἑλλάς, ὡς λέγεται, πρέπει νὰ θυσιάσῃ μέρος ¹²⁹ τῶν δικαιωμάτων της διὰ τὴν γενικὴν ἡσυχίαν, ἀπὸ τὸ ὅτι ἡ Ἑλλάς δὲν ἀπῆλαυσε ¹³⁰ καὶ δὲν χαίρει ἀκόμη τὰ δικαιώματά της κατὰ τε δίκαιον καὶ κατὰ πρᾶγμα. ¹³¹ Ἐὰν ἡ γενικὴ ἡσυχία συμβιβάζεται με τοιαύτην θυσίαν, τοῦτο εἶναι ἄλλη ἐξέτασις ¹³² τοῦ προκειμένου μου ἀλλοτρία. |

³³ Ἡ Ἑλλάς εἶναι ἔτοιμος νὰ ἐμβῇ εἰς νέας συνθήκας, καὶ θέλει χορηγήσῃ πρὸς τοὺς εὐεργε ¹³⁴ τας της πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖ ἡ ἀσφάλεια τοῦ ἐμπορίου αὐτῶν, πᾶσαν ἀσφάλειαν, κ' πᾶσαν ¹³⁵ ὠφέλειαν. Ἀλλ' εἴθε οἱ εὐεργέται αὐτῆς νὰ μὴν ὑποφέρουν νὰ εἰσαχθῇ εἰς τὴν ¹³⁶ Ἑλλάδα τὸ παράλογον σύστημα τῶν ἀσύλων, καὶ τῶν ἀσυμβιβάστων προνομίων ¹³⁷ μὲ τὴν ἀρχὴν τῆς πειθαρχίας τῶν ξένων εἰς τοὺς ἐπιτοπίους νόμους, εἴτε ν' ἀνεμψυχώ

f. 184 ¹ χώσουν συνθήκας, ἀμέσως προσβαλλούσας τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Κράτους, συν ¹² θήκας, αἵτινες ἐξευτελίζουν τοὺς πολίτας, καὶ περιϋβρίζουν τὴν Κυβέρνησιν, ἐν ᾧ ¹³ ὡς φαίνεται δὲν παρέχουν οὐδεμίαν ἀσφάλειαν, εἴτε διότι δὲν ὑπάρχουν νόμοι, ¹⁴ εἴτε διότι εἶναι βάρβαροι κ' αἱ πράξεις καὶ οἱ τύποι. |

⁵ 4^{ov} Παρατήρησις. |

⁶ «Εἶδα μὲ λύπην καὶ μέγαν θαυμασμὸν ἀναφερόμενον τὸ IB- ψήφισμα τῆς ἐν ¹⁷ «Ἀργεῖ 4^{ov} Ἑθνικῆς Συνελεύσεως, ἐφαρμοζόμενον εἰς τὴν προκειμένην περίπτω ¹⁸ «σιν. Τὸ ψήφισμα τοῦτο ἀνάγεται εἰς τὰς μεταξὺ τῶν Ἑλλήνων διαφοράς, καὶ εἰς ¹⁹ «πράξεις συμβάσας πρὸ τῆς καθιδρύσεως τῆς Προσωρινῆς Κυβερνήσεως».- |

¹⁰ Ἀποκρίνομαι ὅτι: κανεῖς δὲν εἶπεν ὅτι ὁ Κ(ύριος) Καλογεράκης δύναται νὰ ὑπο¹¹ χρεωθῇ, ἀλλ' ὅτι τὸν ἦτον εὐκόλον νὰ ζητήσῃ τὴν τελείωσιν τῆς ὑποθέσεως του, ¹² διὰ τοῦ ψηφίσματος ἐκείνου, ὑπαγορεύοντος ἑκτακτόν τινα τύπον, διὰ νὰ κρί¹³ νωνται ὅλαι αἱ μεταξὺ Ἑλλήνων ὑποθέσεις, αἱ πηγάζουσαι ἀπὸ ἑγκλημα ἢ πταῖσμα. |

¹⁴ Ἄρα ὁ θαυμασμὸς ἐνταῦθα δὲν ἔχει οὐδεμίαν βάσιν. Ἐὰν δ' ἐξετασθῇ ἡ ἀρχὴ ¹⁵ τῆς ἀγωγῆς, πάλιν ὁ Κ(ύριος) Πάνιν δὲν εὐρίσκει αἰτίαν θαυμασμοῦ ὥς ἀπὸ μέρους ¹⁶ τῆς ὕλης· καθότι ὁ αὐτὸς εἰς τὸ ἐγγραφόν του λέγει «ὁ Κ(ύριος) Καλογεράκης ὅστις εἰς ¹⁷ τὰς Πάτρας ἐκπληροῖ τὰ χρέη Ῥωσικοῦ Προξένου ἀνεφέρθη κατὰ τοῦ Κ(υρίου) Κων ¹⁸ σταντίνου Γλυπιπῆ ἐμποροῦ Χίου διὰ τὴν ἀρπαγὴν Ῥωσικοῦ τινος πλοίου ἀνὴ ¹⁹ κοντος εἰς τὸν πρῶτον, καὶ ὀνομαζομένου Ἀριστείδης».- |

²⁰ Ἡ ἀρπαγὴ πράγματος ἀλλοτρίου εἶναι κλοπὴ, καὶ ἡ κλοπὴ εἶναι ἑγκλημα· αὕτη ²¹ εἶναι ἰδέα ἀναντίρρητος ὥς ἐλπίζω. Ὅθεν εἰπὼν ἂν θέλῃ νὰ τελειώσῃ ταχέως τὴν ²² ὑπόθεσίν του, ἂς ὠφεληθῇ ἀπὸ τὸ IB' ψηφισμα· δὲν τοῦ εἶπα τι ἄξιον θαυμασμοῦ, ²³ καὶ θαυμασμοῦ μετὰ λύπης. |

²⁴ Αὕτη εἶναι ἡ γνώμη μου, τὴν ὁποίαν δὲν ἔγραψα εἰ μὴ μόνον διὰ νὰ δι ²⁵ καιολογηθῶ ἐνώπιον τῆς Ὑ(μετέρας) Ἑ(ξοχότητος) καθότι γνωρίζω τὴν ἀνάγκην, εἰς τὴν ὁποίαν ²⁶ εὐρίσκεται ἡ Κυβέρνησις ν' ἀποφεύγῃ πᾶν μέτρον κρίσιμον· ἐπομένως οὔτε ²⁷ ἀπεκρίθην πρὸς τὸν Κ(ύριον) Πάνιν, οὔτε ἕκαμα διακοίνωσιν πρὸς τὸν Κ(ύριον) Ρίζον, ²⁸ οὔτε πρὸς ἐμαυτὸν θέλω τὴν ἐπαναλάβει πλέον. |

²⁹ Ἐπονται αἱ παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἀναφορᾶς τοῦ Κανονικοῦ Βαρότση ...».

6ⁱ

Nauplie, le 23 novembre 1829

N° 7 68/1

À Mr Rizoⁱⁱ

Monsieur,

En réponse à l'office, par lequel ¹² j'avais recommandé à votre sollicitude la réclamation ¹³ du Sor Calloyeraky contre le Sor Glipipi ; Vous m'avez ¹⁴ communiqué différentes observations, qui tendent ¹⁵ à prouver que cette affaire ne saurait plus être ¹⁶ jugée d'après les formes prescrites par son

i. Α.Υ.Ε., 1829, Φάκ. 68/1β (Απαιτήσεις ξένων ὑπηκόων). Σε τμήμα τῆς πίσω σελίδας ἐπὶ τοῦ διπλωμένου εγγράφου αναγράφεται ἡ ἐνδειξη: «Ἀρ. 474 Πάνιν».

ii. Αναγράφεται στο κάτω αριστερό ἄκρο τοῦ πρώτου φύλλου.

